ΑΜΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΠΛΗΓΕΝΤΩΝ

ΘΕΚΛΑ ΘΩΜΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ MSc

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού & Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.)

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων

Σεισμός

Ευπαθή στοιχεία:

πληθυσμός,
κτίρια,
υποδομές,
δραστηριότητες-οικονομία

Καταστροφή

Ο.Α.Σ.Π.

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων

Χαρακτηριστικά μιας σεισμικής καταστροφής

- Συμβαίνει αιφνίδια, χωρίς προειδοποίηση
- Συμβαίνει σπάνια (οι σεισμοί: γεγονότα μικρής πιθανότητας – μεγάλων επιπτώσεων)
- Αφορά μεγάλες περιοχές (έχει έντονη γεωγραφική διάσταση)
- Υπάρχει μια μεταβαλλόμενη στο χρόνο και το χώρο κατανομή επιπτώσεων και αναγκών
- Έχει μεγάλη σχέση με το δομημένο περιβάλλον

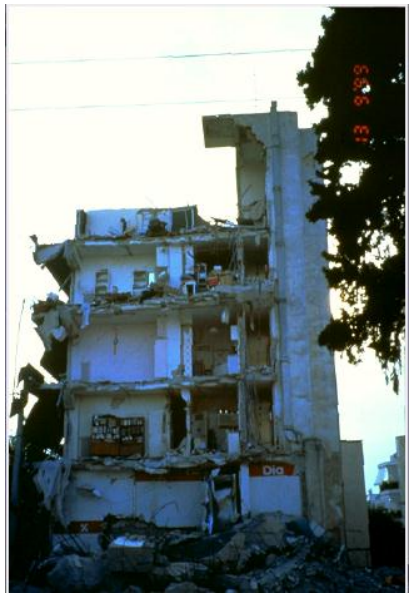

Ο.Α.Σ.Π.

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων
Μεταβατική στέγαση

Μεταβατική Στέγαση

•αφορά στο πού στεγάζεται και ζει ο πληθυσμός για ένα διάστημα που κατά κανόνα διαρκεί χρόνια, μετά από την καταστροφή και μέχρι την πλήρη αποκατάσταση των κτιριακού αποθέματος.

•αναφέρεται σε όλο των φάσμα των δυνατοτήτων στέγασης του πληθυσμού μετά από καταστροφή (ενοικιαζόμενη στέγη, φιλοξενία από ανάδοχες οικογένειες, καταυλισμούς, προσωρινούς οικισμούς, κ.α.).

Ο.Α.Σ.Π.

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων

Χρονικοί περίοδοι μετά από έναν καταστρεπτικό σεισμό:

- Η πρώτη και κρίσιμη μετασεισμική περίοδος / άμεσης επέμβασης

- Η δεύτερη μετασεισμική περίοδος / βραχείας αποκατάστασης

Ο.Α.Σ.Π.

Η πρώτη και κρίσιμη μετασεισμική περίοδος/ άμεσης επέμβασης

Άμεση στέγαση (επείγουσα)

- Πραγματοποιείται σε μερικές ώρες έως και σε λίγες μέρες.
- Διαρκεί ένα σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, μερικών ημερών έως μερικών εβδομάδων, ανάλογα με τις καιρικές και άλλες συνθήκες.
- Επιλογή μεταξύ:

• οργανωμένων χώρων στέγασης: καταυλισμών σκηνών ή κλειστών χώρων που διαμορφώνονται κατάλληλα μετά από παρέμβαση κρατικών ή άλλων υπηρεσιών.

• ατομικών λύσεων από τους πληγέντες: διανομή σκηνών, τοποθέτηση τροχοβιλών, προτροπή να εγκαταλείψουν την περιοχή όσοι έχουν εναλλακτική λύση στέγασης.

Παρατηρείται η τάση παραμονής σε πρόχειρα καταλύματα όσο το δυνατόν πλησιέστερα στις κατοικίες.

Ο.Α.Σ.Π.

Η πρώτη και κρίσιμη μετασεισμική περίοδος/ άμεσης επέμβασης

Άμεση στέγαση (επείγουσα)

Οργανωμένοι χώροι στέγασης

Πλεονεκτήματα:

- Παρέχουν αυξημένες δυνατότητες συλλογικής αντιμετώπισης των μετακαταστροφικών καταστάσεων και παρακολούθηση της κατάστασης από άποψη ασφάλειας και υγιεινής.
- Διευκολύνεται η παροχή υπηρεσιών στους τόπους έκτακτης διαμονής του πληθυσμού και υπάρχει συντονισμένη και ελεγχόμενη κατανομή διαθέσιμων πόρων και εξοπλισμού (όπως ιατρικές υπηρεσίες, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, διανομή ειδών πρώτης ανάγκης, πληροφόρηση, αναψυχή κ.λ.π.).
- Αποφεύγεται η αυθαίρετη κατάληψη για ατομική άμεση στέγαση, χώρων που χρειάζονται για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης (πλατειών, προαυλίων σχολείων κ.λ.π.).

Ο.Α.Σ.Π.

Η πρώτη και κρίσιμη μετασεισμική περίοδος/ άμεσης επέμβασης

Άμεση στέγαση (επείγουσα)

Οργανωμένοι χώροι στέγασης

Μειονεκτήματα:

- Προϋποθέτει την εξεύρεση και διαμόρφωση κατάλληλων ανοιχτών ή κλειστών χώρων
- Μπορεί να καθυστερήσει εάν δεν υπάρχει προηγούμενος σχεδιασμός και εμπειρία
- Έχει μεγάλες απαιτήσεις διαχείρισης, διοίκησης και διοικητικής μέριμνας
- Δημιουργεί μεγαλύτερες προσδοκίες στους πληγέντες και υποχρέωση λογοδοσίας των φορέων που έχουν την ευθύνη των οργανωμένων χώρων

Ο.Α.Σ.Π.

Η πρώτη και κρίσιμη μετασεισμική περίοδος/ άμεσης επέμβασης

Άμεση στέγαση (επείγουσα)

Υποστήριξη ατομικών λύσεων από τους πληγέντες

Πλεονεκτήματα:

- Συνιστά μια άμεση και εύκολη λύση στο πρόβλημα της άμεσης στέγασης
- Κατά κανόνα οι πληγέντες επιλέγουν να στεγαστούν έκτακτα πολύ κοντά στην μόνιμη κατοικία τους. Αυτό παρέχει δυνατότητες να αξιοποιείται περιορισμένα και με ίδια ευθύνη η μόνιμη κατοικία, να συντηρούνται κατά την έκτακτη περίοδο προϋπάρχουσες σχέσεις γειτονίας, δεν μεταβάλει τις χρονοαποστάσεις εργασίας – κατοικίας, επιτρέπει κάποια φύλαξη της μόνιμης κατοικίας.

Ο.Α.Σ.Π.

Η πρώτη και κρίσιμη μετασεισμική περίοδος/ άμεσης επέμβασης

Άμεση στέγαση (επείγουσα)

Υποστήριξη ατομικών λύσεων από τους πληγέντες

Μειονεκτήματα:

- Η αυθαίρετη διασπορά έκτακτων καταλυμάτων δημιουργεί σοβαρά προβλήματα υγιεινής και ασφάλειας
- Η αυθαίρετη χωροθέτηση των καταλυμάτων δεν λαμβάνει υπόψη κριτήρια ασφάλειας (π.χ. σκηνές τοποθετούνται κοντά σε βλαμμένα σεισμόπληκτα κτίρια)
- Τα έκτακτα καταλύματα συχνά τοποθετούνται σε θέσεις και χώρους που εμποδίζουν ή δυσχεραίνουν την διαχείριση έκτακτης ανάγκης
- Η διασπορά των έκτακτων καταλυμάτων καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την παροχή υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων, την τροφοδοσία και διοικητική μέριμνα, την παρακολούθηση της κατάστασης και την επισήμανση έκτακτων αναγκών του νοικοκυριού

Ο.Α.Σ.Π.

Η πρώτη και κρίσιμη μετασεισμική περίοδος/ άμεσης επέμβασης

Άμεση στέγαση (επείγουσα)

Επιλογή και χωροθέτηση οργανωμένων χώρων άμεσης στέγασης με στόχο την ασφαλή καταφυγή του πληθυσμού.

•Η χαρτογράφηση των διαθέσιμων χώρων και ο σχεδιασμός της μετακαταστροφικής χρήσης τους.

•Ο προσδιορισμός ενός χώρου άμεσης στέγασης είναι σκόπιμο να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες στέγασης ανά γειτονιά και να δύναται να διαθέτει βασικά δίκτυα υποδομής (ύδρευση, ηλεκτροδότηση κλπ).

Ο.Α.Σ.Π.

Η πρώτη και κρίσιμη μετασεισμική περίοδος/ άμεσης επέμβασης

Άμεση στέγαση (επείγουσα)

Η κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού

- Νερό
- Τροφή
- Διανομή ειδών πρώτης ανάγκης
- Υγιεινή – Αποχέτευση

Διοίκηση και διαχείριση του χώρου

Προβλήματα ασφάλειας

Ο.Α.Σ.Π.

Η δεύτερη μετασεισμική περίοδος / βραχείας αποκατάστασης

(μέχρι την πλήρη αποκατάσταση του δομημένου περιβάλλοντος)

Προσωρινή στέγαση

χρησιμοποιούνται διάφοροι τρόποι στέγασης - προκατασκευασμένοι οικίσκοι, μεταφερόμενοι οικίσκοι («κοντέινερ»), επιδότηση ενοικίου ή συγκατοίκησης, τροχόσπιτα, ξενοδοχεία, κ.α.

Διαρκεί μερικούς ***μήνες έως λίγα χρόνια.***

Επισκευές και ανακατασκευές σεισμοπλήκτων δομημάτων

Ευκαιρία για την μείωση της σεισμικής διακινδύνευσης στο μέλλον.

Τόνωση οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας

Ενίσχυση επιχειρήσεων , καταπολέμηση ανεργίας,αναπτυξιακά προγράμματα ανασυγκρότησης.

Ο.Α.Σ.Π.

Η δεύτερη μετασεισμική περίοδος / βραχείας αποκατάστασης

(μέχρι την πλήρη αποκατάσταση του δομημένου περιβάλλοντος)

Προσωρινή στέγαση

Στέγαση μέχρι την αποκατάσταση των σεισμοπλήκτων κτιρίων

πρόβλημα: οι προσωρινοί οικισμοί γίνονται μόνιμοι. Η εισαγωγή και εγκατάσταση προσωρινών μονάδων στέγασης πρέπει να είναι η τελευταία επιλογή, αφού εξαντληθούν όλες οι άλλες εναλλακτικές δυνατότητες.

Ο.Α.Σ.Π.

Η δεύτερη μετασεισμική περίοδος / βραχείας αποκατάστασης

(μέχρι την πλήρη αποκατάσταση του δομημένου περιβάλλοντος)

Επιλογή δικαιούχων

- η σοβαρότητα των βλαβών σε κτίρια – ένταση και έκταση της καταστροφής
- η δυνατότητα και διάθεση του νοικοκυριού να μετακινηθεί σε άλλη περιοχή
- η διαθεσιμότητα δεύτερης κύριας ή παραθεριστικής κατοικίας
- η δυνατότητα φιλοξενίας από συγγενείς ή φίλους για κάποιο χρονικό διάστημα
- η αξιοποίηση ξενοδοχείων

Ο.Α.Σ.Π.

Η δεύτερη μετασεισμική περίοδος / βραχείας αποκατάστασης

(μέχρι την πλήρη αποκατάσταση του δομημένου περιβάλλοντος)

Για την επιτυχή πραγματοποίηση του προγράμματος προσωρινής στέγασης χρειάζονται:

- σχεδιασμός (συγκέντρωση στοιχείων και σχέδια δράσεων) την περίοδο πριν την καταστροφή και προσαρμογή του σχεδιασμού στις πραγματικές συνθήκες μετά την καταστροφή
- ορθολογική οικονομική διαχείριση μετά την εκδήλωση της καταστροφής
- συμβατότητα του προγράμματος με πολιτισμικά πρότυπα και περιβαλλοντικές ιδιαιτερότητες

Ο.Α.Σ.Π.

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων

Νομικό πλαίσιο

- Το 1978, μετά το σεισμό της Θεσσαλονίκης, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου η οποία κυρώθηκε με το νόμο 867/1979 (περί αποκατάστασης ζημιών από τους σεισμούς) καθορίστηκε το νομικό πλαίσιο για την αποκατάσταση των σεισμοπλήκτων, το οποίο ισχύει σχεδόν αναλλοίωτο μέχρι σήμερα. Είναι το ίδιο νομικό πλαίσιο το οποίο ίσχυσε και στο σεισμό της Αθήνας.
- Το θεσμικό πλαίσιο για την αποκατάσταση των σεισμοπλήκτων προβλέπει τη συνδρομή του κράτους στους πληγέντες, τόσο για την αποκατάσταση των κτιρίων όσο και για την αντιμετώπιση των έκτακτων στεγαστικών αναγκών που προκύπτουν.

Ο.Α.Σ.Π.

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων

Αποκατάσταση

- Αποκατάσταση σεισμοπλήκτων κτιρίων.
- Ειδικά μέτρα αποκατάστασης (σε ιστορικά κτίρια, διατηρητέα, υποδομές υγείας, υποδομές πολιτιστικές και τουριστικές, ιστορικά μνημεία, μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, συνεδριακά κέντρα, δρόμους, λιμενικές υποδομές κ.α.).
- Αποκατάσταση και ενίσχυση παραγωγικών μονάδων (εργοστάσια, βιοτεχνίες κ.α.).
- Αποκατάσταση υποδομών εκπαίδευσης.

Ο.Α.Σ.Π.

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων

Τεχνικές Επεμβάσεις για την αποκατάσταση

Μετασεισμικός έλεγχος κτηρίων και υποδομών (Υ.Α.Σ., Τ.Α.Σ.)

- Συγκρότηση επιτροπών πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων ελέγχων κτηρίων από μηχανικούς της Γ.Γ.Δ.Ε. ή Τεχνικών Υπηρεσιών Ο.Τ.Α.
- Έλεγχος και καταγραφή των πληγέντων κτιρίων.
- Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων πραγματοποιούνται επεμβάσεις έκτακτης ανάγκης: άρση επικινδυνοτήτων προσωρινές υποστυλώσεις–αντιστηρίξεις, κατεδαφίσεις επικινδύνως ετοιμόρροπων κτισμάτων και άρση ερειπίων (με συνδρομή όπου απαιτείται της Τροχαίας, ΔΕΗ, ΟΤΕ).

Στόχος είναι:

- ασφαλής επιστροφή των κατοίκων στα σπίτια τους.
- η συνέχιση της ομαλής λειτουργίας της τοπικής κοινωνίας.
- η διάσωση του δομικού πλούτου της περιοχής από μετασεισμούς.

Ο.Α.Σ.Π.

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων

Διοικητική και τεχνική υποστήριξη για την αποκατάσταση

- Η αρμοδιότητα αποκατάστασης των ζημιών ανήκει στην Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ.).
- Συγκροτούνται οι Τομείς Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Τ.Α.Σ.) με αρμοδιότητα τις περιοχές των διοικητικών ορίων των Δήμων και Κοινοτήτων της πληγείσας περιοχής.
- Το έργο αποκατάστασης των ζημιών, ανατίθεται, πραγματοποιείται και ελέγχεται από τους αρμόδιους Τ.Α.Σ.

Ο.Α.Σ.Π.

Άμεση και προσωρινή στέγαση πληγέντων

Μετασεισμικός έλεγχος κτιρίων / Οριοθέτηση πληγείσας περιοχής

Για τη λήψη απόφασης οριοθέτησης περιοχών για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτήρια απαιτείται υποβολή σχετικού αιτήματος από την οικεία Περιφερειακή Ενότητα ή την Περιφέρεια προς τον Υπουργό Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, αφού προηγηθούν αυτοψίες που διενεργούνται από υπαλλήλους μηχανικούς της ΥΑΣ /Γ.Γ.Δ.Ε. ή από μηχανικούς της Περιφερειακής Ενότητας και της Περιφέρειας.

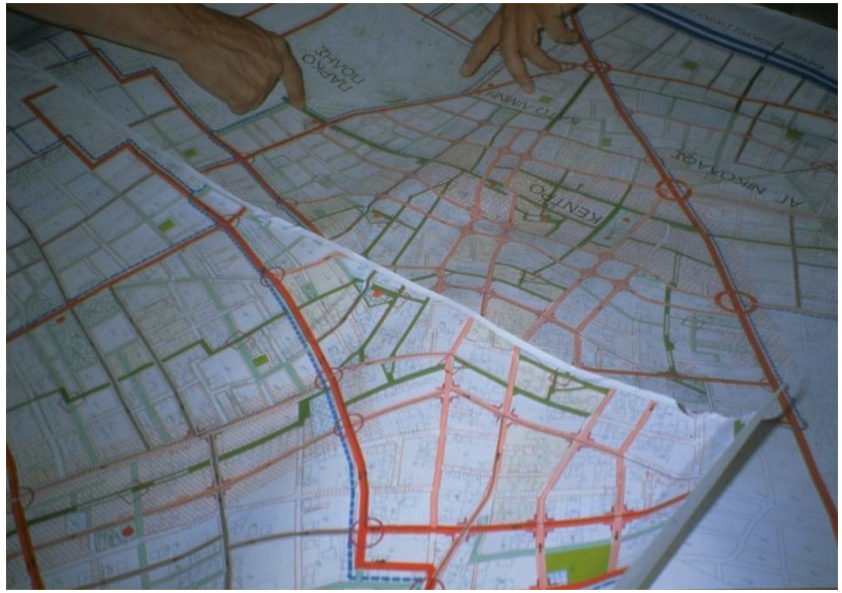

Ο.Α.Σ.Π.

Μετασεισμικός έλεγχος κτιρίων

Πρωτοβάθμιος έλεγχος

- Τα κτίρια χαρακτηρίζονται ως κατοικήσιμα ή ως μη κατοικήσιμα ανάλογα με τις βλάβες που παρουσιάζουν.
- Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται εντός 10-20 ημερών, ανάλογα με την ένταση του σεισμού.
- Τα στοιχεία που συλλέγονται σε καθημερινή βάση δίνουν την εικόνα της πληγείσας περιοχής.

Ο πρωτοβάθμιος έλεγχος δεν έχει καμία σχέση με μελλοντική δανειοδότηση ή οικονομική ενίσχυση για αποκατάσταση του κτιρίου

Ο.Α.Σ.Π.

Μετασεισμικός έλεγχος κτιρίων

Δευτεροβάθμιος έλεγχος

- Πραγματοποιείται στα κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί από τον πρωτοβάθμιο έλεγχο προσωρινά μη κατοικήσιμα χωρίς να απαιτείται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο.
- Τα κτίρια χαρακτηρίζονται ως κτίρια κατάλληλα για χρήση, κτίρια προσωρινά ακατάλληλα για χρήση, κτίρια επικίνδυνα για χρήση. Σχηματίζεται στην όψη του κτιρίου σύμβολο αντίστοιχου χρώματος ανάλογα με τον χαρακτηρισμό ώστε να είναι εμφανές ότι ελέγχθηκαν.
- Όπου απαιτείται εκδίδονται πρωτόκολλα επικινδύνως ετοιμόρροπων για την κατεδάφιση των επικίνδυνων κτισμάτων.

Ο.Α.Σ.Π.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

ΘΩΜΑ ΘΕΚΛΑ
thomathekla@oasp.gr

info@oasp.gr
τηλ. 210 6728000
Fax. 210 6779561

Ο.Α.Σ.Π.